

A központi költségvetés finanszírozása és adósságának alakulása

2019. október

1. Állományi adatok

A központi költségvetés adóssága október végéig 564,7 milliárd forinttal **növekedett** négy, egymást részben ellensúlyozó tényező következtében:

- **Az első tényező** a kedvező piaci helyzetben kizárólag lakossági értékesítés által megvalósított nettó forintkibocsátás 1051,1 milliárd forint összegben, ami a költségvetés éves hiányát és részben a lejáró devizaadósságot finanszírozza.
- **A második tényező** a forint árfolyamának az elmúlt év végéhez képest bekövetkezett gyengülése, amely az adósság devizában fennálló részének forintban számított nyilvántartási értékét 136,3 milliárd forinttal növelte.
- **A harmadik – szintén növelő hatású – tényező** a deviza-keresztárfolyamok változása és egyéb tényezők miatt bekövetkezett mark-to-market betétállományok növekedése 39,3 milliárd forint összegben.
- **A negyedik – előbbiekkal ellentétes csökkentő hatású – tényező** a nettó devizatörlesztés, amely 661,9 milliárd forinttal csökkentette a költségvetés adósságát.

Az előzetes adatok szerint október végén a **központi költségvetés forint- és devizaadóssága** az alábbiak szerint alakult:

A központi költségvetés adósságának alakulása 2019-ben, milliárd forint

	2018. december 31.		kibocsátás (növekedés)	törlesztés (csökkenés)	egyéb változás	nettó változás	2019. október		változás
	előzetes állomány	Megoszlás	I-X. hónap				előzetes állomány	Megoszlás	százalékpont
1. Forint	22 795,954	79,5%	10674,095	9622,999	0,000	1051,097	23 847,051	81,5%	2,1%
1.1. Hitel	1 167,691	4,1%	20,084	14,279	0,000	5,804	1 173,495	4,0%	-0,1%
1.1.1. Külföldi	1 167,691	4,1%	20,084	14,279	0,000	5,804	1 173,495	4,0%	-0,1%
1.1.2. Belföldi	0,000	0,0%	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,0%	0,0%
1.2. Állampapír	21 628,263	75,4%	10654,012	9608,720	0,000	1045,292	22 673,555	77,5%	2,1%
1.2.1. Piaci értékesítésű	21 589,085	75,3%	10654,012	9608,720	0,000	1045,292	22 634,378	77,4%	2,1%
1.2.1.1. Kötvény	12 836,062	44,7%	3082,456	2896,002	0,000	186,453	13 022,516	44,5%	-0,2%
1.2.1.2. Diszkont kincstárjegy	1 237,307	4,3%	1641,630	2071,089	0,000	-429,460	807,848	2,8%	-1,6%
1.2.1.3. Lakossági állampapír	7 515,716	26,2%	5929,927	4641,628	0,000	1288,299	8 804,014	30,1%	3,9%
1.2.2. Nem piaci értékesítésű	39,178	0,1%	0,000	0,000	0,000	0,000	39,178	0,1%	0,0%
2. Deviza	5 724,768	20,0%	84,032	745,920	136,263	-525,625	5 199,143	17,8%	-2,2%
2.1. Hitel	794,975	2,8%	7,840	39,150	21,183	-10,127	784,848	2,7%	-0,1%
2.1.1. Külföldi	794,975	2,8%	7,840	39,150	21,183	-10,127	784,848	2,7%	-0,1%
2.1.2. Belföldi	0,000	0,0%	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,0%	0,0%
2.2. Állampapír	4 929,793	17,2%	76,192	706,770	115,080	-515,498	4 414,295	15,1%	-2,1%
2.2.1. Külföldi	4 246,199	14,8%	0,000	641,043	96,439	-544,604	3 701,596	12,7%	-2,1%
2.2.2. Belföldi	683,594	2,4%	76,192	65,727	18,641	29,106	712,700	2,4%	0,1%
Összesen	28 520,723	99,4%	10758,127	10368,919	136,263	525,471	29 046,194	99,3%	-0,1%
Egyéb kötelezettség	167,444	0,6%	322,152	288,136	5,261	39,277	206,721	0,7%	0,1%
MINDÖSSZESEN	28 688,167	100,0%	11080,279	10657,055	141,524	564,749	29 252,915	100,0%	0,0%

A központi költségvetés devizaadóssága október végéig 525,6 milliárd forinttal 5 199,1 milliárd forintra csökkent az elmúlt év végéhez képest. A devizaadósság részaránya a 2018. év végi 20,0 százalékos szintről 17,8 százalékos szintre csökkent a teljes adósságon belül.

A kedvező likviditási helyzetre tekintettel és a devizalejáratok csökkentése érdekében az ÁKK az év során jelentős összegben, 269,7 milliárd forint értékben vásárolt vissza 2020-ban és 2021-ben lejáró devizakötvényeket.

A költségvetés forintadóssága október végéig 1 051,1 milliárd forinttal nőtt, és 23 847,1 milliárd forintot ért el, a forintreszarány elérte a teljes államadósság 81,5%-át. 2018. decemberében ez az arány 79,5% volt.

2019. október végén a lakossági állampapírok állománya 8 804,0 milliárd forintot tett ki, ami 1288,3 milliárd forint növekedést jelent 2018. december vége óta. A növekedést elsősorban a lakossági finanszírozás arányának és futamidejének további növelése érdekében 2019 június 3-tól bevezetésre került 5 éves futamidejű lakossági államkötvény, a Magyar Állampapír Plusz értékesítése eredményezte. Ezzel párhuzamosan négy, már régóta forgalmazott lakossági állampapír (Féléves Magyar Állampapír, Kétéves Magyar Állampapír, Bónusz Magyar Állampapír, Kincstári Takarékjegy Plusz) értékesítése júniustól megszüntetésre került. Az új lakossági állampapír mellett a korábban is sikerrel forgalmazott Egyéves Magyar Állampapír, Prémium Magyar Állampapír, Kincstári Takarékjegyek és a Babakötvény értékesítések is hatottak a lakossági állampapír állományváltozására.

A kizárólag lakossági ügyfelek által vásárolható Magyar Állampapír Plusz állománya október végére 2 484,6 milliárd forintra növekedett. Az egy évnél hosszabb futamidejű Prémium Magyar Állampapír állománya 2019. október végén 54,9 milliárd forintos ez évi növekedés hatására 2 631,0 milliárd forint volt, míg a Bónusz Magyar Állampapír 12,1 milliárd forint csökkenést követően 452,9 milliárd forintos állománnyal zárt hó végén. A kétéves futamidejű, fix kamatozású állampapír állománya 272,5 milliárd forint összegű csökkenése következtében 227,7 milliárd forintra mérséklődött október hó végéig. Az Egyéves Magyar Állampapír állománya 2 418,3 milliárd forint volt október végén, ami 751,6 milliárd forinttal alacsonyabb a 2018. év végi állománynál. A Féléves Magyar Állampapír állománya 223,4 milliárd forint csökkenés következtében 30,4 milliárd

forintra mérséklődött. Az Egyéves Magyar Állampapír állomány csökkenés oka részben az, hogy a befektetők kör 2018. évi szűkítésének következtében nem került sor a lejárt állomány jelentős részének megújítására, továbbá hogy a lakossági befektetők lejáró értékpapírjaikból képződő bevételeiket Magyar Állampapír Plusz vásárlására fordítják.

Az ÁKK Zrt. október hó folyamán 48,0 milliárd forint összegben vásárolt vissza lakossági állampapírokat a forgalmazó bankoktól.

A külföldi befektetők állampapír állománya októberben 12,8 milliárd forinttal csökkent az előző hónaphoz képest. A külföldi állomány 99,8-a, 4 362,4 milliárd forint államkötvény és 0,2%-a, 6,8 milliárd forint diszkontkincstárjegy. A külföldi állomány átlagos hátralévő futamideje október végén 5,8 év volt, amely nem változott az előző hónap végéhez képest.

A deviza-államadósság kockázatainak csökkentése érdekében az ÁKK Zrt. swap műveleteket köt, amiből az adósságállomány részét képezik az ezen ügyletek után az ÁKK Zrt.-nél elhelyezésre kerülő fedezeti összegek (az ún. mark-to-market betétek) az egyéb kötelezettségek soron. Az elmúlt években az egyéb devizák (főként az USD) jelentősen felértékelődtek az euróhoz képest, az emiatt keletkező többletadósságot viszont a swapkötéssel sikerült kizárni. A vizsgált időszakban az egyéb kötelezettségek állománya 39,3 milliárd forinttal növekedett. Október végén az állomány 206,7 milliárd forintot tett ki, ami a teljes államadósság 0,7%-át teszi ki.

2. Kamatok, hozamok alakulása

A *diszkontkincstárjegyek* októberi aukcióin a havi átlagos fedezettség az előző havi 2,5-ről 2,4-re mérséklődött. A *kötvénnyauctionok*on a havi átlagos fedezettség az előző havi 2,0-ről 2,1-re növekedett.

A *3 hónapos diszkontkincstárjegy* utolsó októberi aukcióján a hozam az egy hónappal korábbi aukcióhoz képest 2 bázisponttal csökkent, és -0,05%-ot tett ki. A *12 hónapos kincstárjegy* utolsó októberi aukcióján a kialakult átlaghozam 0,01% lett, amely 3 bázisponttal alacsonyabb az szeptemberi értéknél.

A *3 éves kötvénnyauction*on a hozam 0,40%-ot tett ki, amely 2 bázisponttal magasabb, mint az utolsó szeptemberi aukción kialakult átlaghozam. Az *5 éves kötvény* utolsó októberi aukcióján az átlaghozam 0,97%-ot ért el, amely 3 bázisponttal meghaladja az utolsó szeptemberi aukción kialakult átlaghozamot. A *10 éves kötvénnyauction* 1,96%-os átlaghozama 4 bázisponttal magasabb, mint az utolsó szeptemberi aukción kialakult átlaghozam. A *15 éves kötvény* 2,57%-os átlaghozama 44 bázisponttal haladja meg a legutóbbi, augusztusi aukció átlaghozamát.

Budapest, 2019. november 14.

Kurali Zoltán
vezérigazgató